

**Sandra
Kruisbrink**

**Near
distance**

**De verte
nabij**

Drawings

Tekeningen

**Sandra
Kruisbrink**

**Near
distance**

**De verte
nabij**

Drawings

Tekeningen

Inhoud / Contents

5

Hein Elferink

Voorwoord / Foreword

29

Nicole Montagne

Een voorsprong op de herinnering /

Already remembering

61

Diana Wind

**Sandra Kruisbrink. De wereld begrijpen
is hem op zekere afstand houden /**

*Sandra Kruisbrink. Understanding the world is
about taking a certain distance*

107

Werken / Works

108

Biografie / Biography

111

Bibliografie / Bibliography

114

Personalia / Contributors

114

Colofon / Credits

Voorwoord

Sinds de eerste kennismaking in 2004 met Sandra Kruisbrink en haar prachtige, gelaagde tekeningen van landschappen volg ik de ontwikkeling van het werk op de voet. Elk atelierbezoek brengt een nieuwe verrassing met zich mee. Steeds gebeurt er weer iets nieuws in de tekeningen, dat kan zijn in de techniek waarin Sandra werkt, in het onderwerp (het is verrassend hoeveel kanten het thema 'landschap' heeft) of vanuit het perspectief waarin het onderwerp wordt gepresenteerd. Toch blijft elk werk een echte 'Kruisbrink'. Deze variatie binnen het thema en de hoge kwaliteit van de uitvoering zorgen ervoor dat ik als kijker en galeriehouder blijf terugkomen en blijf kijken.

Als galeriehouder wil ik u alleen die kunst laten zien die ik het liefst zelf zou willen hebben. Als dat hebberige gevoel er niet is, komt een samenwerking niet tot stand. Zo verloopt de kennismaking tussen een galeriehouder en een kunstenaar in de regel via het werk. Je moet natuurlijk wel op het spoor van die kunstenaar worden gezet. Misschien wel de beste introductie die een kunstenaar zich kan wensen, is aanbevolen worden door een andere kunstenaar.

Zo was het Koen Vermeule die mij tijdens een atelierbezoek in het najaar van 2003 attendeerde op Sandra Kruisbrink. Met mijn belangstelling voor het thema

Foreword

Since 2004 when I first became acquainted with Sandra Kruisbrink and her wonderful, multi-layered drawings of landscapes, I have closely followed the development of her work. Every visit to her studio brings new surprises. There is always something new in Sandra's drawings, either in the technique she uses, in the subject (it is surprising how many aspects there are to the theme of 'landscape'), or in the perspective from which the subject is presented. Nevertheless, each work remains a true 'Kruisbrink'. This variation within the theme and the high quality of execution ensure that as a viewer and gallery owner I keep coming back, and keep looking.

At our gallery, I only want to show art that I would really prefer to keep for myself. If I don't have that acquisitive feeling, I won't work with the artist. A gallery owner generally gets to know an artist through their work. Of course, someone has to put you on the artist's trail. Maybe the best introduction an artist can wish for is to be recommended by another artist.

It was Koen Vermeule who, during a visit to his studio in 2003, drew my attention to Sandra Kruisbrink. Given my interest in the theme of landscape, he said I should definitely take a look at her drawings. It was not long before I did see her work,

'landschap' moest ik ook beslist eens naar haar werk kijken. Niet lang daarna maakte ik er kennis mee en in 2004 vond de eerste presentatie in onze galerie plaats. Sindsdien laten wij het werk van Sandra regelmatig zien en is er veel gebeurd.

In datzelfde jaar gaven we *OverLand* uit, een serie van zes litho's die Sandra in Spanje maakte. Het waren prachtige landschappen, van bovenaf gezien. Ook verscheen er onder dezelfde titel een catalogus met tekeningen van Sandra, gecombineerd met haar foto's. Deze publicatie begeleidde een solotentoonstelling in het Musée d'Art Moderne et d'Art Contemporaine in Luik, België.

Dat de foto's meer zijn dan alleen een aanleiding voor een tekening en ook prima zelfstandig de wereld in kunnen gaan, lieten we zien met de in 2005 gepubliceerde serie *Bovenaards*, vier foto's van ogenschijnlijke miniatuurwerelden.

Het boek dat u in handen heeft, biedt een overzicht van tekeningen, foto's en litho's die Sandra Kruisbrink de afgelopen tien jaar heeft gemaakt. Zo kunt u zelf de ontwikkeling in haar werk volgen. Speciaal voor dit boek ontwierp Sandra een bladzijde in laserstans-techniek waarmee ze laat zien hoe de uitgesneden collagetekeningen ontstaan. Ook nu is de vormgeving

weer in handen van Rolf Toxopeus van Joseph Plateau, grafisch ontwerpers.

Diana Wind, directeur van het Stedelijk Museum Schiedam en Nicole Montagne, essayist en kunstenaar, schrijven over het veelzijdige oeuvre van Sandra. Vanuit verschillende invalshoeken nemen ze u mee in hun benadering van Sandra's werk.

Het introduceren van een boek over een kunstenaar lijkt wel een beetje op het openen van een expositie van de kunstenaar. Kijkt u rustig rond en neemt u de tijd voor het werk dat met zoveel liefde en inzet wordt gemaakt en door zovelen van u ook met liefde en aandacht wordt bekeken en verzameld.

and it was first presented at our gallery in 2004. Since then we have regularly exhibited Sandra's work, and much has happened.

In the same year, we published *OverLand*, a series of six lithographs that Sandra made in Spain. They were beautiful landscapes, viewed from above. A catalogue also appeared with the same title, containing drawings by Sandra combined with her photos, to accompany a solo exhibition in the Musée d'Art Moderne et d'Art Contemporaine in Liège, Belgium.

Sandra's photos are more than just the source of drawings; they also work perfectly well independently,

as we showed in the series *Bovenaards*, four photos apparently of miniature worlds, published in 2005.

The book you are now holding contains a retrospective of drawings, photos and lithographs produced by Sandra Kruisbrink over the past ten years. It allows you to follow the development of her work yourself. Specially for the book, Sandra has designed a laser-cut page showing how she creates her cut-out collage drawings. The graphic design is again by Rolf Toxopeus of Joseph Plateau.

Diana Wind, director of the Stedelijk Museum Schiedam, and Nicole Montagne, essayist and artist,

write about Sandra's multifaceted oeuvre. From different perspectives they lead you through their approach to Sandra's work.

Introducing a book about an artist is rather like opening an exhibition by an artist. Please look round at your leisure and take time for the work, which has been created with such love and devotion, and viewed or collected with corresponding love and attention by so many of you.

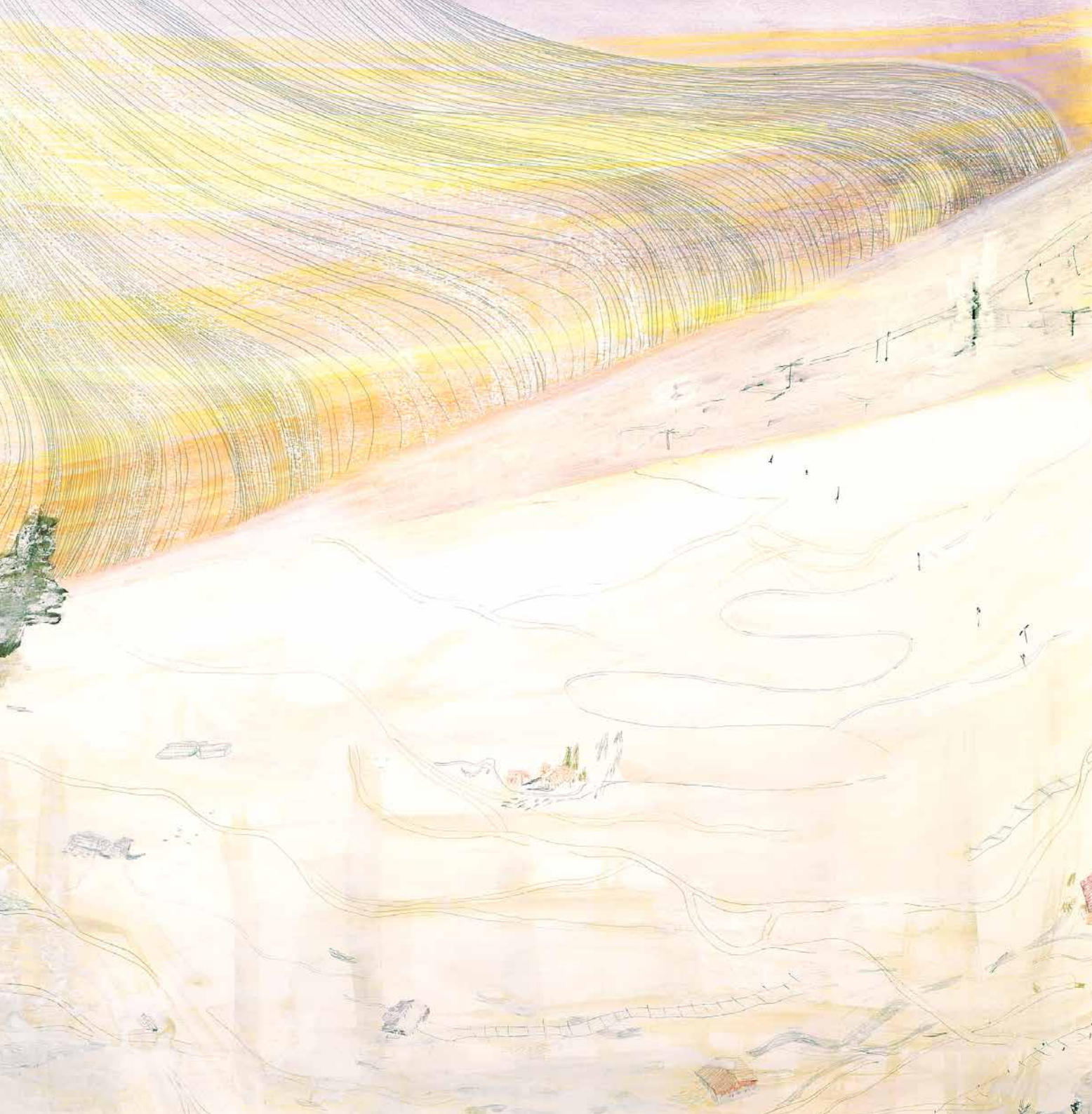

Berkenplas, 2007
Tempera / *Tempera*, 21 × 30 cm

Een voorsprong op de herinnering

Op de dag dat ik het atelier van Sandra Kruisbrink bezoek, is het schitterend weer. Er hangt een strak-blauwe lucht boven Amsterdam. Om mij heen zie ik bakken met overdadig bloeiende, felroze petunia's. Overdadig is ook de hoeveelheid fietsen langs de bruggen en het licht dat weerkaatst wordt in de kleine ruiten van de grachtenpanden.

In het atelier van Kruisbrink is het rustig, ondanks de vele tekeningen en schetsen langs de wanden, op de tafels, op de vloer. Ik kijk rond. Thuis heb ik een litho van Kruisbrink uit de serie 'OverLand'. De litho, gemaakt in 2004, toont een landschap van bovenaf gezien, zoals het gros van haar werk uit die tijd. In gedachten verplaats ik me in dit zogeheten vogelperspectief en stijg op tot ver boven Amsterdam. Hoe hoger ik ga, hoe minder intens de kleuren onder mij worden. Het geheel wordt ijler en steeds minder grijpbaar. De Amstel legt zich als een lint door het beeld, de rode daken van de huizen vervagen, de bomen ordenen zich in een willekeurig ritme. Maar ach, ik kan niet stijgen. Op het moment dat ik dit besef, stort ik naar beneden. Ik kijk opnieuw vanaf de grond, nu met een enigszins beperkte blik. Ik ben het overzicht kwijt maar ik kan wel details onderscheiden. De brede stellingkast die uitschuifbaar is, de printer, het potloodslijpsel, het schetspapier.

Already remembering

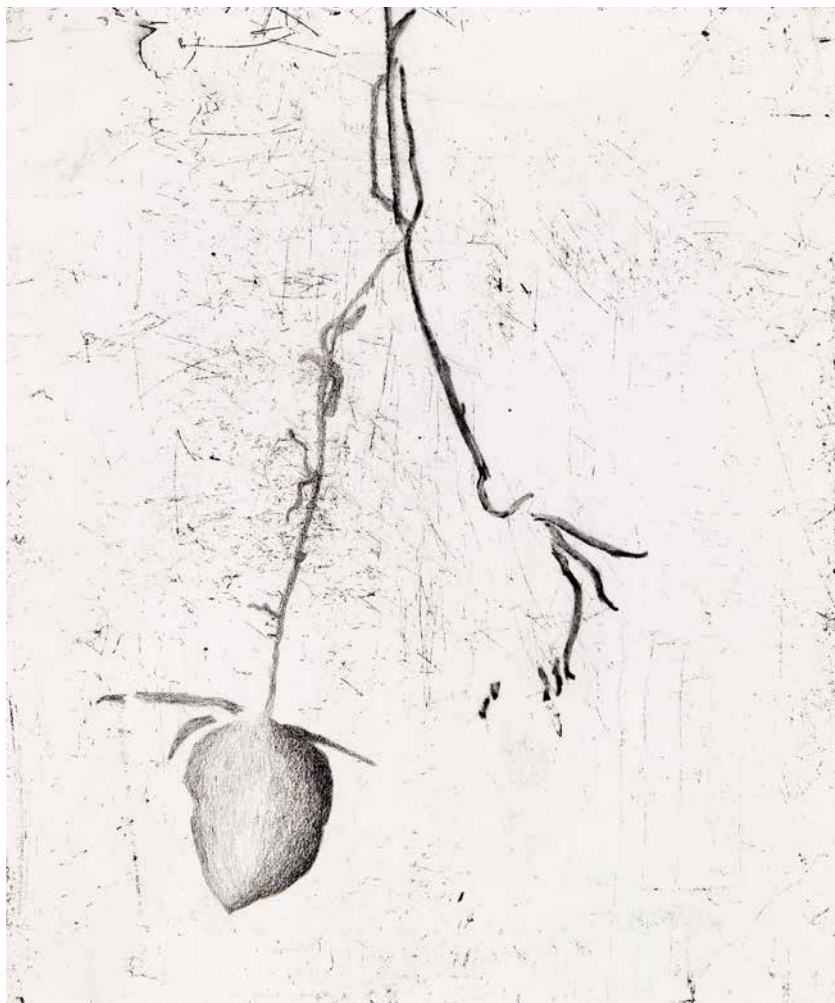
On the day I visit Sandra Kruisbrink's studio, the weather is beautiful. The sky above Amsterdam is a clear blue. Around me I see pots of bright pink petunias, blooming in abundance. Also abundant, the cyclists peddling over the bridges and the sunlight reflecting from the little windowpanes of the canal houses.

In Kruisbrink's studio all is calm, except for the many drawings and sketches around the walls, on the tables, on the floor. I look round. At home I have a lithograph by Kruisbrink from the series *OverLand*. This print from 2004 shows a landscape seen from

above, like most of Kruisbrink's work at that time. In my mind I shift into a bird's-eye view and soar above Amsterdam. The higher I go, the less intense the colours beneath me become. Everything grows less substantial, less tangible. The River Amstel runs like a ribbon through the image, the red roofs of the houses fade, the trees are ordered in an irregular rhythm. But oh dear, I can't really soar. The moment I become aware of it, I come crashing down. I look from the ground again, now with a somewhat limited view. I can no longer see the whole, but I can make out the details. The wide pull-out shelving, the printer, the pencil shavings, the sketch paper.

Hommage aan Hercules / Homage to Hercules, 2014
Potlood, tempera, ets / Pencil, tempera on etching, 30 × 21 cm

**Sandra Kruisbrink.
De wereld begrijpen is
hem op zekere afstand
krijgen.**

Kijken naar het werk van Sandra Kruisbrink is luisteren naar de muziek van Arvo Pärt. Je stapt in een etherische sfeer die je volledig omhult, zonder te weten in welke sfeer je je precies begeeft. De muziek van Pärt ervaar ik als spiritueel, zowel in religieuze als in filosofische zin. Het voelt alsof hij met zijn muziek een wereldbeeld of beter nog gevoelsstructuren creëert. De muziek klinkt tegelijkertijd hoopvol, verdrietig en bevrijdend. Pärt bouwt met zijn composities aan een nieuwe wereld of een nieuwe spiritualiteit (*Tabula Rasa*), een die uitgaat van de mens die zichzelf onderzoekt (*Spiegel im Spiegel*). Het werk van Sandra Kruisbrink kent in mijn beleving soortgelijke gevoelsstructuren; het voelt als verheffend, bedachtzaam, maar ook bevrijdend.

Hoewel Kruisbrink en Pärt zich bezighouden met totaal verschillende kunstdisciplines staat hun beider werk in regelrechte verbinding met de romantiek. Het zijn de erkenning en omarming van de traditie, die hen in mijn ogen aan elkaar verbinden. Je zou kunnen zeggen dat zij neoromantici zijn, een verbijzondering van de hedendaagse metamodernisten.

Omdat het metamodernisme nog geen gemeengoed is, is het wellicht van toepassing om daarover enigszins uit te wijden en te verduidelijken wat naar mijn idee de positie van Sandra Kruisbrink is in deze nieuwe theoretische ontwikkeling.

Sandra Kruisbrink.
Understanding the world
is about taking a certain
distance.

Looking at the work of Sandra Kruisbrink is like listening to the music of Arvo Pärt. You step into an ethereal world that envelops you completely, without knowing exactly what atmosphere you are entering. I experience Pärt's music as spiritual, both in a religious and philosophical sense. It feels as if through his music he is creating a world view or, even better, structures of feeling. The music sounds at the same time hopeful, sad and liberating. In his compositions Pärt constructs a new world or a new spirituality (*Tabula Rasa*), one that is based on human self-examination (*Spiegel im Spiegel*). I experience Sandra Kruisbrink's work as having similar structures of

feeling; it feels edifying, cautious, but also liberating.

Although Kruisbrink and Pärt work in entirely different artistic disciplines, they each have a direct link with romanticism. In my eyes it is the recognition and embracement of tradition that connects them. You could say that they are neoromanticists, belonging to a strand of contemporary metamodernism.

Because metamodernism is not yet widely familiar, it is perhaps useful to expand on this somewhat, and to clarify how I see Sandra Kruisbrink's position in relation to this new theoretical development.

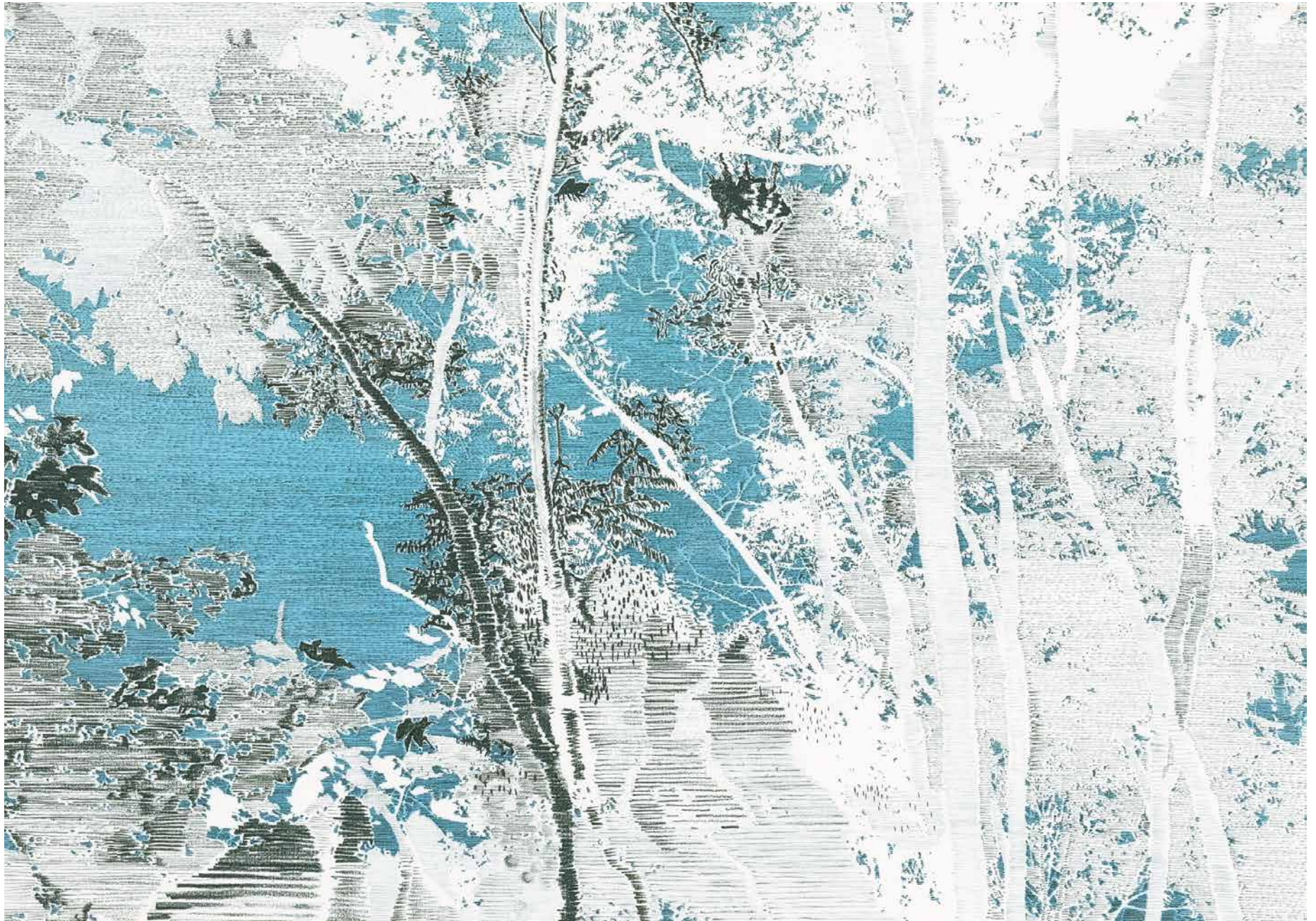
Metamodernism is not considered to be an artistic movement, but as the structure of feeling of people

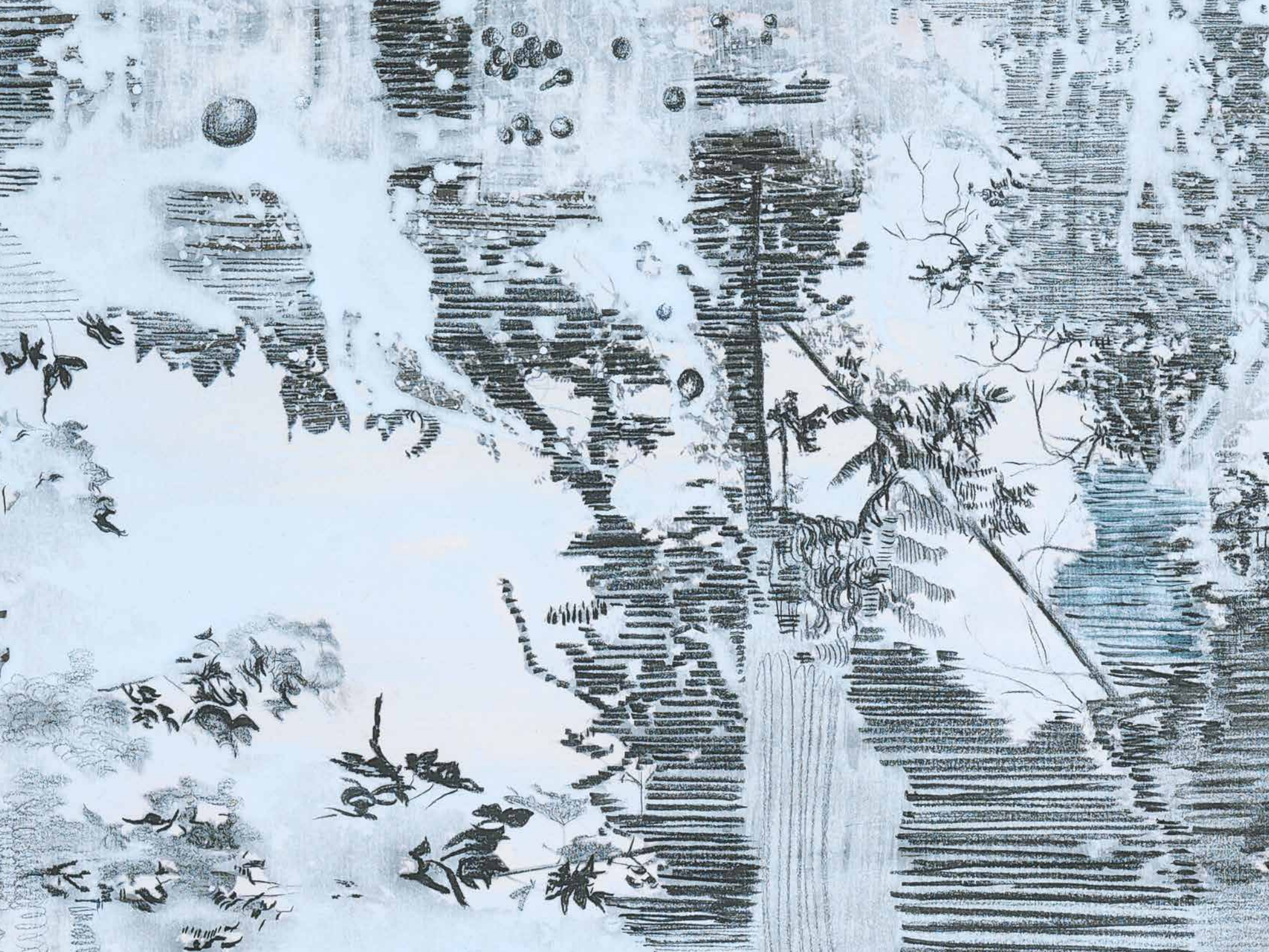
Le Vigan, 2011
Potlood / Pencil, 42 x 30 cm

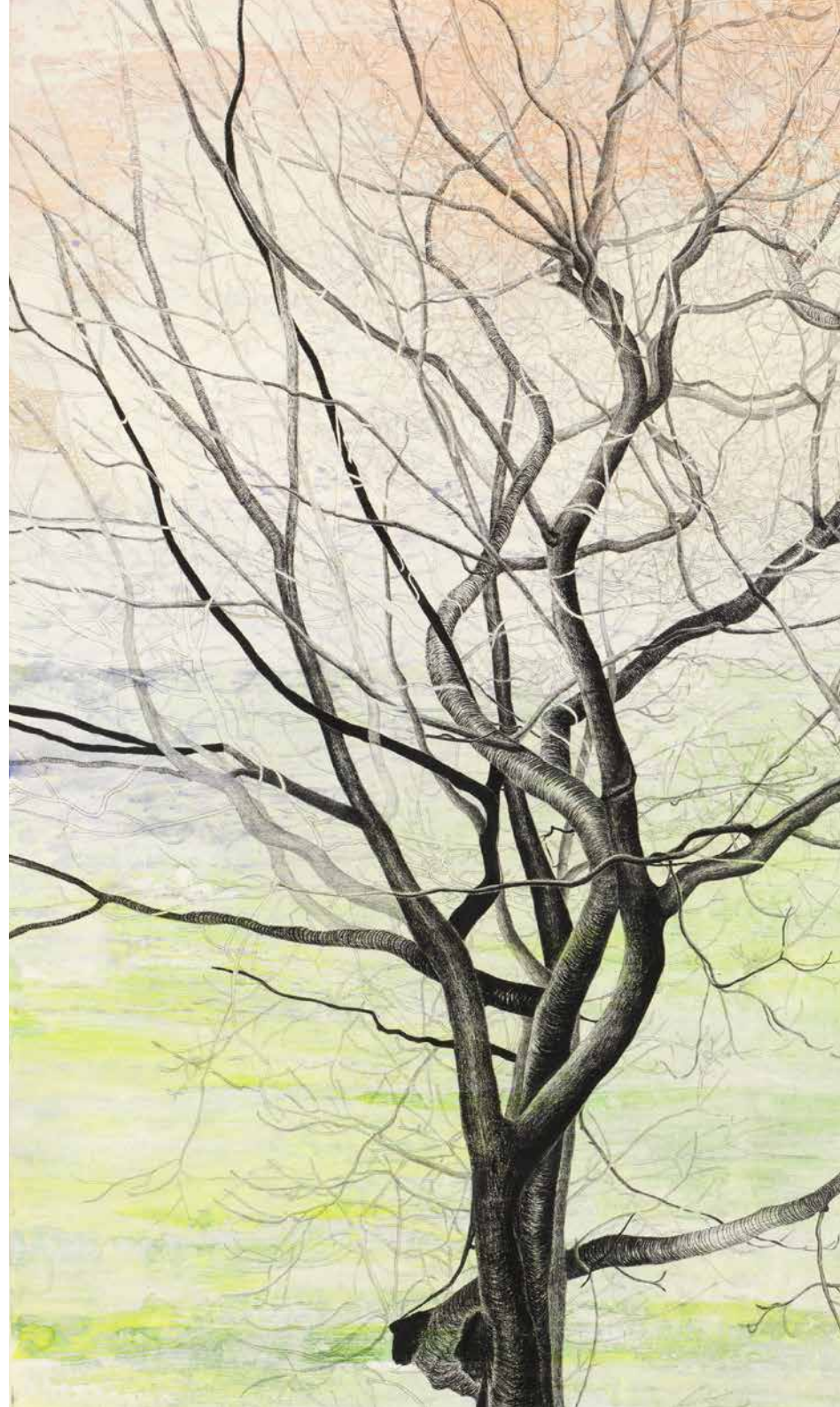

Doornburg, 2012
Potlood / Pencil, 30 x 42 cm

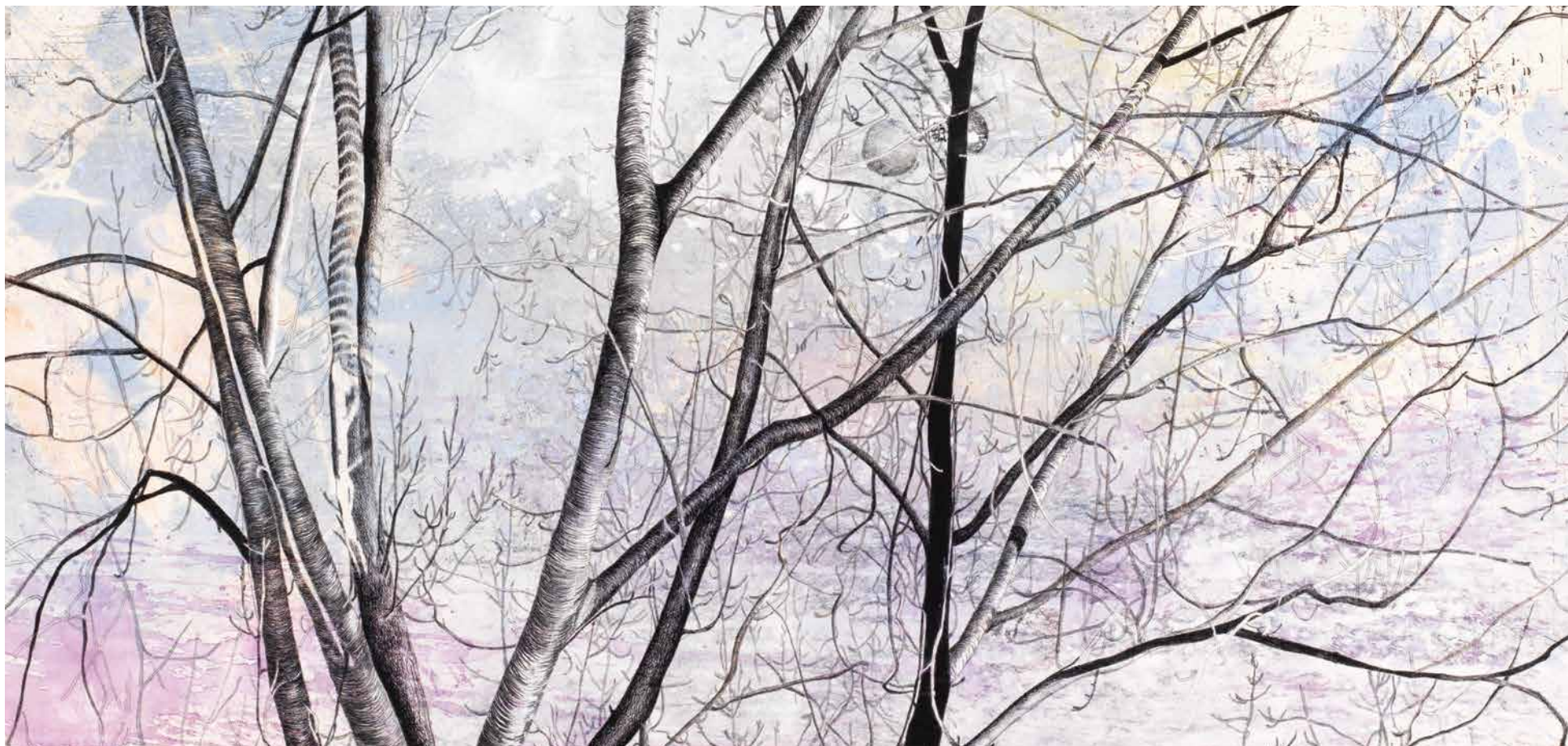

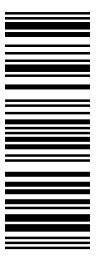
Cala Figuera, 2014
Potlood, tempera / Pencil, tempera, 60 x 107 cm

www.sandrakrusprink.com

www.timmerartbooks.nl

ISBN 978 94 6226 115 0